

Adesiara Editorial s'incorpora al nou corrent mundial de recuperació de l'esperit lliure greco-llatí

Josep Alsina (Ripoll, 1926-Barcelona, 1993), catedràtic de grec de la Universitat de Barcelona, ja ens recordava (*Comprendre la Grècia clàssica*, 1983) que els tres paradigmes grecs eren la bellesa, la veritat i la llibertat. Però la llibertat de reflexió i la recerca de la veritat van ser uns trets que el cristianisme ens va amagar.

El cristianisme va fer una lectura esbiaixada del món antic, una lectura deformada i reduïda i, així, es van potenciar els textos compatibles amb el dogma cristià, i es van descartar els més "llibertins". D'això en va resultar una lectura massa homogènia: durant segles, essencialment del platonisme; durant segles, de l'aristotelisme.

Davant d'això, Jean-Marc Narbonne, professor de filosofia antiga a la universitat de Laval (Quebec) ha impulsat el projecte internacional de recerca "Raó i revelació: l'herència crítica de l'antiguitat", que aplega una trentena d'estudiosos de prestigi mundial.

Ho exposa en el llibre *Antiquité critique et mdoernité. Essai sur le rôle de la pensée critique en Occident*, publicat a París per Les Belles Letres.

L'emperador Flavi Claudi Julià (331-363), mal conegut, per influència cristiana, com a Julià l'Apòstata

Cal reconèixer, diu, la contribució que el cristianisme ha fet per la preservació de la cultura clàssica, però ho ha fet massa sovint sota una òptica massa limitada o reductora. En l'actual procés de secularització de la vida pública, diu Narbonne, s'ha de recuperar l'autèn-

tic esperit greco-llatí, el de l'autèntic humanisme hel·lènic. "Els grecs –diu– van construir una cultura rica al marge de la tradició religiosa, i van ser capaços d'escarnir-la, o de riure amb ella".

Per a Narbonne, l'humor, la sàtira, va ser una virtut essencial de la cultura grega, i va ser la primera que fou escombrada pels cristians.

Adesiara Editorial coincideix amb la campanya que porta a terme el professor canadenc francòfon i així, els llibres d'autors clàssics, en especial els grecs, que ha incorporat al seu catàleg, són dels més "irreverents" i divertits que es poden trobar. Com els de Lucià de Samòsata (*Converses de meuques. Contra un ignorant que comprava molts llibres*), l'autor, per a Narbonne, més representatiu de la tradició escèptica, paradigma de la tolerància, tret anticristià per excel·lència. O bé Flavi Claudi Julià (*El banquet dels cèsars* i ara, *L'enemic de la barba*), que l'editor encara ha d'anomenar, per imposició inquisitorial cristiana, Julià l'Apòstata, també reivindicat fa poc per les Publicacions de la Universitat de València i Joan Francesc Mira (*Contra els galileus*).

LES NOTES DE VÍCTOR RIPOLL

■ Mort descol·locada

N. Garolera i M. Pessarrodona (*Jacint Verdaguer. Una biografia*) diuen que Lluïsa Bru Lassús, muller d'Antonio López López, marquès de Comillas, es mor a Barcelona. Es mor a **Comillas**.

■ Replantada

La *Ben Plantada*, d'Eugeni d'Ors, ja no s'escriu així, segons estableix la Societat Verdaguer en el

llibre *Maleïda*, sinó la **Benplantada**.

■ Ciutat fantasma

Si el *Diccionari de la literatura catalana* diu que J. V. Foix neix a Sarrià, municipi ara inexistent, hauria de dir que Ferran Canyameres neix a Sant Pere de Terrassa, **no pas a Terrassa**. Ho fa el 1898, sis anys abans que el municipi s'integri, part a Terrassa,

part a Sabadell. A més, el barri on neix l'escriptor, la Creu Alta, fou annexionat a Sabadell.

■ Vessada

Pompeu Fabra va indicar, a l'article "innocent", que quan es parla de "vessar sang innocent" es parla de vessar sang "de persones innocents". Perfecte. De manera similar ho fa la *Gran Enciclopèdia Catalana*. Però el DIEC2 no

ho considera així i ha incorporat **l'explicació dins de l'expressió**, de manera que aquesta s'ha convertit en la bajanada: "es va vessar sang innocent, de gent que no havia fet cap mal". Ja no podem parlar, doncs, de "vessar sang innocent" i prou, perquè el nostre interlocutor –deuen pensar els lingüistes de l'IEC pensant en ells mateixos– no ens entendria i cal, doncs, que hi afegim el sentit.